

پرستاری قانونی

و حیطه عملکرد و وظایف آن و
لزوم آموزش و گسترش دوره های
آموزش تکمیلی پرستاری قانونی در
ایران

دکتر مسعود قادی پاشا

متخصص پزشکی قانونی و مسمومیتها ، استادیار سازمان پزشکی
قانونی کشور

پرستاری قانونی و حیطه عملکرد و وظایف آن و لزوم آموزش و گسترش دوره های آموزش تکمیلی پرستاری قانونی در ایران

دکتر آرش قدوسی

متخصص پزشکی قانونی و مسمومیتها , استادیار دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان -
معاونت آموزش اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

پرستاری قانونی

و حیطه عملکرد و وظایف آن و
لزوم آموزش و گسترش دوره های
آموزش تکمیلی پرستاری قانونی در
ایران

حوریه نجیب زاده

کارشناس پرستاری ، مسئول دفتر کمیسیون اداره کل پزشکی قانونی استان کرمان

Forensic nursing :

پرستاری قانونی در حقیقت استفاده از علوم قانونی (Forensic Science) توأم با آموزشهای معمول زیستی , روانی , اجتماعی (bio,psycho,social) پرستاران است که آموزشهای لازم در پیشگیری , مداخله و هدایت درمانی موارد قانونی جزئی از آن می باشد .

موارد معمول آموزش :

- ✓ تروما
- ✓ خشونت های خانوادگی
- ✓ تصادفات
- ✓ مسائل زندانیان و جوانان بزهکار
- ✓ کمک به بررسی مرگها
- ✓ آموزش برای تصحیح رفتارهای غیر صحیح
- ✓ روانپرستاری قانونی

مدل آموزشی جامع نگر (holistic modle)

دربگیرنده تمام جنبه های بیماران از نظر درمانی ، اجتماعی ، قانونی ،

علل عدم شناخت این رشته :

۱. جوان بودن رشته تخصصی پزشکی قانونی
۲. عدم آگاهی کافی پرستاران در مورد این رشته
۳. عدم وجود جایگاه اختصاصی و تعریف شده در سیستم پزشکی قانونی

به عنوان مثال :

۱. buttered baby syn تشخیص - نحوه

ثبت مورد - پیشگیری - گزارش به پلیس -
حمایت کودک

۲. گزارش پرستاری همیشه از دید

درمانی نوشته می شود و جنبه قانونی
پوشش داده نمی شود .

۳. نحوه تشخیص و درمان مشکلات بهداشتی

فعلی (تروما , خشونت اجتماعی , اعتیاد

, مسمومیت زندانیان و ....)

آگاهی این قشر زحماتش جامعه پزشکی می تواند در رفع بسیاری از مشکلات بیمارستانان , بیماران و کادر درمان بکاهد و همچنین از حق خود و بیمار و بیمارستان دفاع نمایند

از جمله آشنایی با مسائل قانونی و حقوقی :

۱- عدم آگاهی کافی جامعه پزشکی از قوانین و مقررات دیه , نقص عضو و ارش

۲۶۲۵۰۰۰۰ تومان می باشد	- دیه در سال ۱۳۸۵	✓
یک دیه کامل دارد .	- بی اختیاری ادرار	✓
یک دیه کامل دارد .	- بی اختیاری مدفوع	✓
یک دیه کامل دارد .	- عدم توانایی جنسی	✓
یک دیه کامل دارد .	- از بین رفتن هوشیاری (زوال عقل)	✓
۱۳۲% دیه دارد .	- فلج چهار اندام	✓
۵ دیه + ۳۲% دیه دارد .	- در مجموع زندگی نباتی	✓

۲. پیامدهای قانونی بدنبال قصور در امر درمان
۳. بدنبال قصور چه جریمه‌ای باید پرداخت شود
۴. رضایت و برائت چیست
۵. مسئولیت مدنی
۶. مسئولیت کیفری
۷. تخلف انتظامی
۸. اهمیت ثبت و گزارش پرستاری

مدل کلی که از پرستاری قانونی انتظار می‌رود شامل :

۱. شرکت در پیشگیری
۲. مداخله و درمان موارد قانونی بر اساس فرهنگ‌های مختلف محلی (بهداشت عمومی بهداشت روانی و اصول معمول پرستاری) مدل جامع نگر

انجمن بین المللی پرستاران قانونی IAFN مسئول آموزش مدرن پرستاری از سال ۱۹۹۲ در قالب این انجمن شکل گرفته اولین کشور عضو ، کانادا بوده و در حال حاضر ۱۱ کشور با دو هزار عضو دارد

در بحث پیشگیری دید جامع نگر بخصوص دید قانونی در سه سطح می باشد

۱- (Primary prevention)

- ✓ شامل پیشگیری از خشونت ، صدمات در مدارس
- ✓ آموزش به پدر و مادر
- ✓ پیشگیری از جرم زدائی در دسته جوانان
- ✓ تسهیل مراقبت ها از افراد مسن و ناتوان

Secondary prevention - ۲

- ✓ مراکز مراقبت و درمان مصدومین حملات جسمی
- ✓ مراکز مراقبت و درمان از مصدومین خشونت‌های خانوادگی
- ✓ آموزش مداخله‌ای برای ایجاد خانه ایمن **safe house**
- ✓ کلینیک پیگیری معتادین
- ✓ تسهیل در دسترسی به مراقبت‌های روانپزشکی
- ✓ مراقبت از بزهداران

Tertiary prevention -۳

✓ کمک به اصلاح قوانین و رفتارهای فرهنگی

✓ کمک به تسهیلات روانپزشکی در استان و کشور

✓ کمک به تحقیقات پزشکی قانونی

✓ کمک به تسهیلات قانون عمومی

SPECIALIST NURSE

1. **SEXAL ASSULT NURSE**
2. **CRIME SCENE AND DEATH INVESTIGATION**
3. **CORRECTINAL NURSE**
4. **FORENSIC PSYCHIATRY NURSE**

- ✓ آموزش پرستاری قانونی يك نیاز روز افزون جامعه است
- ✓ بهترین مدل آموزشی **HOLISTIC MODLE** می باشد
- ✓ با در نظر گرفتن اصول IAFN با واقعیت های فرهنگی اجتماعی جامعه ایرانی و قوانین موجود در کشور تطبیق داده شود

جایگاه شغلی این دسته از فارغ التحصیلان

۱. در سیستم بهداشتی درمانی
۲. پزشکی قانونی
۳. زندان ها
۴. بهزیستی
۵. هلال احمر
۶. دادگاه ها

در پایان پرستار قانونی باید قادر باشد

۱. در سیستم بهداشتی درمانی شواهد قانونی را به خوبی تشخیص و ثبت تا ارزش ارائه به دادگاه را داشته باشد
۲. توانایی ارتباط با سایر تیم‌های قانونی (وکلا - پلیس - پزشکی قانونی - قضات)
۳. درمانها و حمایت لازم برای موارد پزشکی قانونی (همسر آزاری - بچه آزاری - تجاوزات جنسی)
۴. تحلیل و استدلالات لازم اجتماعی در نحوه پیشگیری از خشونت

نویسندگان پیشنهاد می‌کنند :

آموزش به دو دسته تقسیم شود

۱. دسته دانشجویی (UNDER GRADUATE)
۲. پس از کارشناسی (POST GRADUATE)

